

ממשלת הסקר של היצר הרע!

עצמו איך התלהב מהטעות הזו...

יש בנותן ענין להביא את המשל שסיפר **הגאון רבי אלימלך בידרמן שליט"א** על סוחר שקנה שטח לבניה במקום שבו עובר נהר גדול שמימיו קפואים רוב ימות השנה.

השקיע כוחות וממון להקים בתים נאים ברוב פאר והדר, ממש עין לא ראתה, אך הגיעו ימות הקיץ והשמש יצאה על הארץ - הפשירו השלגים וכל הבניינים קרסו כשהשלגים נמסו כלא היו... כך נדמים ההשקעות שאנו משקיעים בהבלי העולם החולף].

אבל דברי אלוקינו קיימים לעולם! ולכן אין להפסיק בין ה' אלוקים ליאמת! [ברכות יג.] ויצב ונכון וקיים... ומלכותו ואמונתו לעד קימת... חיים וקיימים... חוק ולא יעבור.

וכמו שביאר בסידור הגר"א שבהבלי העולם תחומי העניין משתנים לחלוטין עם הגיל!

דבר שמעניין פעוטות לא מעסיק ילדים גדולים יותר, התעסוקה של הילדים לא מתאימה לנערים ובחורים, וכך עם השנים בזים ולועגים לדברים אשר היוו את מרכז החיים קודם לכן.

רק דברי הבוראיתברך הם נחמדים לעולמי עולמים, בכל המצבים ובכל הגילאים - כי יחותמו של הקב"ה אמת - שאינה נתונה לשינויים.

נפל להו פיתקא מרקיעא דהוה כתב בה אמת אמר רב חנינא שמע מינה חותמו של הקב"ה אמת. [סט:]

הגאון רבי ירוחם הלוי ליבוויץ זצוק"ל [המשגיח ממיר] מסביר שהיצר הרע נחשב ליממלכה של שקר! והחוט המקשר בין כל השלוחות שלו - הוא שקר!

כמו שאנו יודעים שכל השיטות והאידיאולוגיות שרווחו בעולם במשך הדורות כולם התחלפו במשך הזמן, אבל כל אחת ואחת בשעתה היתה משכה וסחפה אחריה - עד כדי מסירות נפש.

בימינו קשה לנו להבין איך היו בני אדם שמסרו את נפשם על עבודה זרה - "אומרים לעץ אבי אתה", אבל בזמנם - כשהיה השקר התורן היה לו כח משיכה אדיר!

[מסופר ששאלו את אחר מראשי המהפכנים ברוסיה - איך הוא מסכן את קיומו של כלל ישראל? והשיב שראוי להם לישראל למסור נפשם על אור השוויון].

אדם בוגר, אמיתי עם עצמו - כשיתבונן בכנות על כל התפיסות והדעות שאחז בהם בימי חייו יגלה כמה מהדברים שנלחם עליהם בחירוף נפש - עתה כבר לא חשובים בעיניו.

כמה נושאים שנגעו בנימי נפשו - היום לא מעניינים אותו כלל!!!

ממילא ניתן להסיק שגם הדעות והשיטות שהוא מתלהם מהם עכשיו - הוא עלול להתבייש בהם כשיעבור זמן מה, ויתמה על

ישראל חשובים יותר מהמלאכים!

כל שרפי מעלה ממתנינים בדומיה עד שישראל יאמרו שירה לפניו יתברך - ורק אח"כ הם רשאים לומר שירה.

מלבד מה שישראל משבחים ומזכירים את שמו הגדול לאחר ב' אותיות 'שמע ישראל', ואילו הם רק אחרי ג' אותיות 'קדוש קדוש קדוש' [חולין צא:].

ואם דרי מטה חשובים ויקרים לפני הבורא יותר ממשרתיו שבמרום - על אף שהמה קרוצי חומר, והיצה"ר נסוך בקרבם.

המעלה הזו מחייבת אותנו לנהוג בהתאם לאחריות המוטלת עלינו, ולהמליך בהנהגתנו את מלך כל העולמים.

תניא אידך עזאזל - קשה שבהרים, וכן הוא אומר { יחזקאל יז-יג } 'ואת אילי הארץ לקח', תנא דבי ר' ישמעאל 'עזאזל' שמכפר על מעשה עזאזל ועזאל. [סז:]

וברש"י פירש: מלאכי חבלה שירדו לארץ בימי נעמה אחות תובל קין, ועליהם נאמר 'ויראו בני האלהים את בנות האדם' (בראשית ו) כלומר על העריות מכפר.

הגאון רבי איזיק שר זצוק"ל היה אומר שניתן לראות כאן את גודל חשיבותם של ישראל - שהם חשובים יותר מהמלאכים!

אותם המלאכים שחפצו להתמודד בניסיונות של בני האדם - לא עמדו בניסיון, והכירו בכך שהם בדרגה פחותה מאתנו.

האם מותר לגלות את סודו של המלך?

ולראות בעצמו מה הולך במדינה.

נתאר לעצמנו שמישהו עם עין חדה קלט שזה המלך, הוא קרא לכל אנשי השוק פתח את המסווה ואמר 'הנה המלך'!...

הרי אחת דתו להמית! המלך רוצה להסתתר, למה אתה מגלה אותו?

הקב"ה מסתתר, קל מסתתר בשפריר חביון, איה גבורותיו איה נוראותיו, מה אתם מגלים אותו???

עונה ר' איצליה, שהמשל לא נכון!

צריך להמחיש הענין עם משל אחר: אבא רחום שיש לו ילד קטן שבורח לכביש כל הזמן, כמה שהאבא מדבר אתו זה לא עוזר כלום, הוא ילד קטן ורץ מהר...

אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקרין בהיכלו איה נוראותיו? לא אמר 'נורא', אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו? לא אמר 'גבור', אתו אינהו ואמרו: אדרבה! זו היא גבורת גבורתו - שכובש את יצרו, שנותן ארץ אפים לרשעים, ואלו הן נוראותיו - שאלמלא מוראו של הקב"ה היאך אומה אחת יכולה להתקיים בין האומות. [סט.]

הגאון רבי יצחק בלאזר זצוק"ל שואל - אם ה' חפץ להסתיר את גבורותיו ונוראותיו, מדוע אנשי כנסת הגדולה מגלים אותו ית'?

לכאורה הדבר דומה למלך שרצה לצאת ולראות בעצמו את תהלוכות בני עמו.

נעמד במקום מסתור שלא ניתן לראות אותו - וכך יכל להביט

האבא שחושש על בנו שיפגע בתאונה, מה הוא עושה? נוטש את הבן ומתחבא לו, עד שהילד מתחיל לבכות אבא! אני מבטיח להיות ילד טוב, רק תבא אלי! רק תבא אלי!
אז האבא בא אליו - והוא כבר נהיה ילד טוב.
הקב"ה לא מתכוין להסתתר מאיתנו כמו המלך, אלא דואג לנו כמו האבא שמסתתר מהבן שלו!
להיפך, הוא רוצה שנחפש אותו ונשפר את דרכינו ונבטיח להיות טובים, הוא רוצה להתגלות אלינו.
וזה מה שכתוב במדרש [תצווה לו, א] למה נמשלו ישראל לזית? מה זית מכין אותו וחובטין אותו ונותנים אותו במטחן, עד

שלבסוף הוא מוציא את השמן.
כך ישראל באים אומות העולם ומכין אותם וחובשין אותם וכופתין אותם, והכל מגיע מהקב"ה, כדי שהם יחזרו בתשובה והוא יחזור אליהם.
וזה עיקר המטרה, בשביל שהוא יחזור אליהם - לכן הוא מסתתר בשפירר חביון.
לא כי הוא רוצה להסתתר אלא בשבילנו שנתעורר, ונשוב להיות טובים, ואז הוא יתגלה באהבתו אלינו.
[אורחות חיים]

מעלתו המיוחדת של 'שמעון הצדיק'

כיון שהגיע לאנטיפטרס זרחה חמה ופגעו זה בזה כיון שראה לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו אמרו לו מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה אמר להם דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בית מלחמתי. [סט.]
יש להבין מה המיוחד בשמעון הצדיק שנקרא בתואר 'הצדיק' יותר מאחרים?
מסביר מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל שכיון שבבית שני היו הרבה כהנים גדולים שאינם הגונים - הודגש שהוא לא היה כמותם אלא היה צדיק!
דבר נוסף אומר מרן שבמעשה כאן רואים את ההשפעה המיוחדת שהיתה לו על כל העולם - דבר שלא מצינו באחרים.
הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א מאיר לנו צוהר

לגדלותו של שמעון הצדיק, ואומר שלא בכדי זכה כל ימיו שלא כבה נר המערבי.
שדרך פלא המשיך נר המערבי להאיר ולדלוק, באין צורך לחדש את מעשה הדלקתו, ולהוסיף שמן - כל זה, לא נעשה כמחווה בעלמא.
אלא נס זה בא להביע את תוכנו של שמעון הצדיק - 'תמיד' - כי זוהי גדולתו האמיתית וההירואית של שמעון הצדיק, שמיוחד היה ב"תמיד" שבו.
ללא הרף, ללא הפסקה, שיא של "תמיד"!
ששמעון הצדיק, העלה את הבריאה לשיאים מיוחדים של "תמיד" - בהנהגתו, בדבקותו, בדעתו, בצמידותו, בעצם מציאותו, כל כולו, גוף נפש ונשמה, הכל הכל "תמיד".

מידת האמת של הנביאים

אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקרין בהיכלו איה נוראותיו? לא אמר 'נורא', אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו? לא אמר 'גבור', וכו', ורבנן היכי עבדי הכי ועקרי תקנתא דתקין משה אמר רבי אלעזר מתוך שיודעין בהקב"ה שאמתי הוא לפיכך לא כיזבו בו. [סט.]
הנה את נוראותיו של הבורא ניתן לראות בכל בבריאה כולה - מלא כל הארץ כבודו - ומדוע ירמיהו ודניאל נמנעו מלאמרו?
וכי הם לא יכלו להתבונן בכל העולמות העליונים - ולראות שרפים ואופי הקודש עומדים ביראה ובאימה לפני קונם?
אומר **הגאון רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל** שניתן לראות כאן את גודל מידת האמת שלהם!

דבר שהם לא הרגישו במוחש, וחיו אותו בכל נימי נפשם - לא היו מסוגלים להוציא מפייהם!
אצלנו ניתן למצוא פעמים שאדם מוציא מפיו את מילת התפילה ללא שום שימת לב - מה הוא אומר? לפני מי הוא מדבר?
אך הם שקלו ומדדו באחריות מרובה כל מילה שיצאה מפייהם - ואמרו רק דבר שהם מחוברים אליו באמת.
לא כמו אלו שאפילו כשהם שומעים מעשה שהיה - אינם מתעניינים בפרטים המדויקים - כיוון שבמילא אמורים לשפץ ולהוסיף פרטים לפי הענין והצורך... [שע"ת ג' קפ"א].
ולכן כל זמן שנכרים מקרקרים בהיכלו - ולפי מבטם לא רואים בחוש את גדולתו ונוראותיו - אמירה שלא חשים אותה נחשבת כזב!

הודאה מיוחדת על הזכרת השם המפורש

'ויברך עזרא את ה' האלהים הגדול' [נחמיה ח-ו] מאי גדול? אמר רב יוסף אמר רב שגדלו בשם המפורש, רב גידל אמר [דברי הימים א טז-לו] 'ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם', אמר ליה אביי לרב דימי ודילמא שגידלו בשם המפורש? א"ל אין אומרים שם המפורש בגבולים. [סט:]
מבואר כאן שהזכרת שם המפורש נקראת 'גדול', וזה דבר שמוותר לעשותו רק בבית המקדש.
אומר **הגאון רבי ירוחם אולשין שליט"א** שעפ"י הדברים האלו ניתן להבין את מה שאנו אומרים ב'על הניסים' של חנוכה - 'ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך'.

שהלא בזמן שמלכי יוון ביטלו את עבודת בית המקדש ולא היו יכולים לברך בשם המפורש, כי לא אומרים שם המפורש מחוץ למקדש.
וכשנושענו ע"י החשמונאים והחזירו עבודת בית המקדש למקומה - ע"י זה נעשה שם גדול וקדוש להקב"ה - ששבו להזכיר את השם המפורש.
ולכן בחנוכה אנו נותנים הודאה מיוחדת שזכו לחזור ולומר את השם המפורש - 'וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול', [בשם שו"ת בנין שלמה].
ומוסיף להסביר שהענין הוא לא רק האמירה של השם - אלא שבמקדש היו מייחדים שמו יותר מכל מקום.

לתגובות הערות והארות וכן לקבלת הגיליון במייל ניתן לפנות לכתובת: peninim88@gmail.com - הפנינים מלוקטים ונערכים בשינויי עריכה וקיצור נדרשים - **'נוה אריה' - פנינים מאירים**